

ROSSAALING



SYÐRUGØTA

Irdi Petersen saman við rossunum í Syðrugøta. Rossini eru frá vinstu: Ryssurnar Álvan og Brynja og greðingurin Lobo

Eating Love

– Nei, beint nú er hetta er ikki Sommer of Love. Meira Eating Love.

Í einum gerði oman fyri Syðrugøtu stendur Irdi Petersen og gevur trimum rossum hoyggj.

Hetta er ein leigutrøð, umleið 1300 fermetrar til víddar, sum Irdi og familja hennara í Syðrugøtu hava um hendi, og sum nú er við í tiltakinum Summer of Love.

Men Irdi er ikki heilt álvalig við støðuna.

14 dagar eftir at rossini komu inn á trøðna eru framvegis eingi tekin til, at kærlleikin er farin at blóma í gerðinum

Heldur tvørturímóti.

Tann 3 ára gamli greðingurin Lobo, sum er komin alla leiðina úr Vági til tess at vera við til at føra ættina av føroyskum rossum víðari, sleppur ikki at gera sítt arbeiði.

19 ára gamla Álvan, sum hevur gingið við vakstrarhúsið við Gomlurætt og 14 ára gamla Brynja, sum er komin av Argjum, vilja ikki vita av honum.

– Tað hevur gingið eitt sindur harðliga fyri seg, men vit hava ikki sæð hann lopið á nakrari av ryssunum, sigur Irdi, meðan hon eygleiðir

rossini, sum vísa størri áhuga fyri hoynum enn hvørjum øðrum.

Prrrrrr, prutla tey við múlanum og gneggja. Viðhvørt sparka tey frá sær. Ella bíta. Og tað er greðingurin úr Vági, sum fær tey flestu høggin.

– Brynja hevur verið eitt sindur ill í sær. Hon hevur roynt at vart Álvuna frá greðinginum, so vit mátti taka hana út úr økinum nakrar dagar. Lobo er so nýggjur í fakinum og skuldi líka sleppa at royna seg. Hann er bara trý ár og hetta er fyrstu ferð at hann er hjá ryssu og hann hevur einki avkom, so frægt vit vita, greiðir Irdi frá.

Ross hava sítt hierarki. Fyribils er tað tann yngri ryssan, Brynja, sum ræður. Og tað er einki serligt fyri summarprojektið hjá felagnum Føroyska Rossið.

Stolt av rossinum

Irdi er hjálparfólk í tiltakinum Summer of Love og føroysk ross hava havt fast pláss í hennara lívi tey seinastu 20 árin. Hon hevur eina ryssu gangandi á einum stykki í Norðragøtu, sum skal fola í næstum.

Við nýggja fylinum kemur føroyski rossastovnurin upp á 70 dýr. Stovnurin førkar

seg harvið enn enn ein stig burtur frá vandaleið. Frá at doyggja út.

Alingin av føroyska rossinum og tilvitanin um rossið

» Á sama hátt sum onnur eru stolt av at hava eina pandabjørn, so áttu vit at verið stolt av at vit eiga eitt serligt føroyskt ross

IRDI PETERSEN, ROSSAÁNARI, SYÐRUGØTA

hava alstóran týðning, heldur Irdi:

– Rossið er ein partur av tí, sum eyðkennir okkum sum fólk. Hvat hava vit í Føroyum, sum vit kunnu vera stolt av? Rossið hevur verið her í langar tíðir, og á sama hátt sum onnur eru stolt av at hava eina pandabjørn, so áttu vit at verið stolt av, at vit eiga eitt serligt føroyskt ross. Og tað eru færri føroysk ross til enn pandabjarnir.

Bera føroyingar seg rætt at kunnu rossini blíva ein útflutningsvøra á sama hátt

sum tey íslensku og hetlensku rossini, heldur gøtukonan og hyggur yvir á tey lágvaksnu og sterku rossini, sum eftir hennara tykki

hon við einum skálkabrosi.

Í gerðinum bítur Brynja aftur frá sær.

– Her er tað ryssan sum bestemmar. Tað er ikki í ordan, staðfestir Irdi, sum heldur, at tann bragdliga Brynja helst hevur brúk fyri einum eldri og ráðiligari maka við størri sjálvsáliti enn Lobo:

– Hann er for óroyndur. Hon vil helst hava ein ordiligan mann. Hon skal ið hvussu so er hava ein, sum dugir at seta seg í respekt, heldur gøtukonan fyri.

Stormur springur

– Nú smikrar hann.

Á trøðni á Signabø er tað við at gerast meira lívligt á bønnum.

Rossini eru farin at mettast av hoynum, sum Signa hevur borið teimum, og matarlystururin verður nú avloystur av øðrum lystum.

Vaksandi limurin visir, at gessur er komin á Storm. Luna, sum er komin á rið, svarar aftur við at vendir gumpin móti greðinginum. Paringin kann byrja.

Tað er Summer of Love. Signa flennir.

Eitt stig afturat í royndini at bjarga føroyska rossa-stovninum, er tikið í sirminum á Signabø.

Sjálv fekk hon sítt fyrsta føroyska ross í 10 ára føðingardagsgávu. 11 ár seinni kennir hon tað sum eina skyldu, at vera við í arbeiðinum at varðveita rossastovnin.

– Tað er nakað serligt, at vit hava eitt serføroyskt ross og tað hevði verið synd um rossið skuldi doyð út. Vit føroyingar hava verið øgiliga raskir at útruðda sovorðið, sum er serføroysk. Vit mugu royna at hava okkurt eftir.

Hon strýkur Stormi eftir faksinum. Í dag eiga hon og familjan á Signabø fimm ross av føroyska slagnum, og 6. juli kom fyltið Meldur afturat. Triðja ættarliðið av føroyskum rossum á garðinum.

Fyri Signu eru føroysku rossini heilt serlig.

– Tey er so lítil, men kortini so krútsterk. Tey eru viljastærk, góða at riða á og lætt at arbeiða við, sigur hon, og er ósamd við teimum, sum siga, at rossini eru treisk og ring at venja.

– Tey fyrstu rossini, eg hevði, blivu ikki ordiliga riðin til og kunnu gumpa nakað illa. Men vit vóru so ung tá. Tað er øðrvísi við teimum seinnu rossunum. Nú veit eg eitt sindur meira um ross og havi m.a. verið í Íslandi og